

MUSTÁRMAG

A csömöri evangélikus gyülekezet lapja • 31. szám

2015. KARÁCSONY

ÁLDOTT ÜNNEPEKET KÍVÁNUNK MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK!

Atyánk, áldott légy minden karácsonyért, ami mögöttünk van. Áraszd ránk a Gyermek fényét és szépségét, hogy az Ő megtartó drága kezében tudjuk magunk és szeretteink életét és sorsát teljes biztonságban. Vonzál bennünket is a pásztorokkal együtt Jézus köré, szorosan Őhöz, hogy a te szíved szeretetében megmaradva valamennyien megtapasztaljuk: velünk csak az eshet meg, amit Te adsz és megengedsz. Könyörgünk a tőled elszakadt, nyugtalan, szenvedő világért. Kelet és Nyugat, Dél és Észak egyaránt kerüljön a karácsonyi fény körébe. Kérünk Téged azokért, akik nehéz helyzetben vannak, akár idegenben, menekülés útján, megtörve, kórházi ágyon, nyomorultan és elhagyottan. Add nekünk a Veled való találkozás örömét, és a te békességed őrizzen meg mindannyiunkat most és halálunk óráján és mindörökké. Ámen.

BALIKÓ ZOLTÁN IMÁDSÁGA

MINDENNAPI IMA

Amíg együtt vagyunk,
örüljünk egymásnak,
ne ássuk mi a sírt
se magunknak, se másnak.

Legyen vége minden
méltatlan sírásnak,
add, Uram, hogy hittel
jövendőbe lássak.

Add, hogy titkaidból
valamit megértsünk:
nem hiába jöttél,
s haltál meg, miértünk.

WEISZ JENŐ

MINDEN OKUNK MEGVAN AZ UJJONGÁSRA!

„Ujjongjatok, egek, vigadozz, föld, ujjongásba törjete ki, hegyek! Mert megvigasztalja népét az ÚR, és megkönyörül az elesetteken.” (Ézs 49,13)

Ujjongás. Vigadozás. Még egyszer ujjongás. Micsoda dinamika van ezekben az igékben. Tudom, hogy az advent az elcsendesedés időszaka, de az Útmutató mégis ezt az észaiási igét írja a december hónap vezérmondatának. Hát engedjük meg magunknak azt, hogy az elcsendesedésekben, az adventi készülődésben helyet kapjon az ujjongás, a vigadozás is. No nem azért, mert megtaláltuk a legideálisabb teflonserpenyőt, vagy G. I. Joe katonát a fa alá.

Más dolog miatt kell itt ma örvendeznünk. Csendesen, de mégis hangosan. Mert az igazság az, hogy csak akkor tudunk a lehangosabban örülni, amikor a legcsendesebbek vagyunk.

Az advent csendjében ezért igenis megfér egy-egy ujjongás, mely a keresztény életünkhöz alapvetően hozzátartozik. Most van itt a helye a Krisztus iránti öröme, aki megszületett, hogy Isten megvigasztaljon minket. Mert elesett volt itt az egész világ nélküle. És ezt az elesettséget minden ember újra és újra átéli ma is. De csak az elesett ember tudja megtapasztalni, hogy mit jelent Isten vigasztalása Krisztusban. Az egész világ elesett, Krisztust pedig az egész világ vigasztalójának, megmentőjének küldi el az Atya. Hát minden okunk megvan az ujjongásra.

Az ujjongás azt is jelenti, hogy nyugodtan elfogadhatom magamat olyannak, amilyen vagyok. Mert nem magamnak köszönhetem azt, hogy Isten Krisztusban lehajolt hozzám. Az ujjongásban kifejezem azt, hogy Jézus Krisztustól függök, életem minden pillanata tőle kapott ajándék. Ő jött el hozzám. Krisztustól függök, mégis szabad vagyok. Mekkora csoda ez! Ahogyan *Anselm Grün* megfogalmazza: „Egyszerűen szabadon létezhetünk, mert Isten akart és minden pillanatban most is akar, éltet bennünket.” Megkönyörül rajtunk, megvigasztal minket. Jézus Krisztust ezért küldte Isten a világba. Mert úgy szeretett minket.

HAJDUCH-SZMOLA PATRIK

Imádkozunk!

Mennyei Atyánk! Add, hogy a csendességben megéljük a szereteteinkkel való találkozást! Add, hogy a szereteteinkkel való találkozásban megéljük a Krisztussal való közösséget! A Krisztussal való találkozásban pedig megéljük a veled való örök szövetséget! Hiszen úgy szeretted minket! Ámen.

Járd az utadat, és ne aggódj,
mert az Úr veled tart.
Ő lesz minden éjszakád világossága.
Bízzál, meg fogod látni.
Indulj utadra, ne késlekedj; bizvást,
vidáman járj.
Ha pedig erőd megfogyatkozik,
Isten hordozni fog téged szeretettel.

A. Bartsch

MOST MÁR ÉRTEM...

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy ember, aki a karácsonyt csupán nagy szemfényvesztésnek tartotta. Nem volt kapzsi ember, éppen ellenkezőleg: kedves, jóra való, családszerető, igazságos és őszinte ember volt. Azonban nem tudta elhinni azt, amit a keresztény egyházak hirdettek, hogy Isten Jézusban emberi testet öltött magára, vagyis emberré lett. Így Jézusban, a Fiúban megismerhetjük Őt, az Atya Istent.

– Igazán sajnálom, hogy szomorúságot okozok ezzel – mondta a feleségének, aki hűséges templomjáró volt –, de egyszerűen nem tudom felfogni azt, hogy Isten emberré lett. Ennek számomra egyáltalán nincs semmi értelme.

Szenteste felesége és gyermekei elmentek a templomba, az éjféle istentiszteletre. Ő udvariasan elutasította, hogy velük tartson.

– Úgy érezném magam, mint aki képmutató – magyarázta. – Inkább itthon maradnék, de ébren várlak benneteket.

Nem sokkal azután, hogy a családja elhajtott a kocsival, havazni kezdett. Emberünk az ablakhoz lépett, és nézte a hózáport, amely egyre hevesebb lett.

– Ha karácsony van – jegyezte meg –, az akkor szép, ha fehér.

Visszament a kandalló mellé, leült a székére és elkezdett újságot olvasni.

Néhány perc múlva egy apró puffanás riasztotta meg. Nemsokára újabb követte, majd még egy. Azt gondolta, hogy valaki egész biztosan hógolyót dobál az ablakra. Mikor a bejárati ajtóhoz ment, hogy végére járjon a dolognak, egy madárcsoportot látott, amely szánalmasan összezakuporodott a hóban. Elkapta őket a vihar, ők pedig menedéket keresve kétségbeesetten próbáltak berepülni az ablakon.

– Nem hagyhatom ezeket a szegény teremtéket, hogy itt pusztuljanak el a fagyban – gondolta. – De hogyan segíthetnék rajtuk?

Akkor eszébe jutott a magtár, ahol a gyerekek póniját tartották.

– Az jó meleg hely lenne nekik. Gyorsan magára kapta a kabátját és csizmáját, és az egyre mé-

lyebb hóban a pajtához botorkált. Szélesre tárta az ajtókat és felgyújtotta a villanyt.

De a madarak nem repültek be.

– Az enivaló majd becsalogatja őket – dörögte félhangosan.

Ezért visszasiétt a házba kenyérmorzsaért, a hó szórta, hogy utat mutasson a pajtához. Megdöbbenésére a madarak ügyet sem vetettek a kenyérmorzására, és továbbra is reménytelenül puffantak bele a hóba.

Próbálta beteregni őket a pajtába, körbe járva és a kezével hessegető mozdulatokat téve. Azok minden irányba szétrebbentek, csak éppen nem a meleg, ki-világított pajtába.

– Azt hiszik, hogy én egy furcsa, rémisztő alak vagyok – mondta magában. – És fogalmam sincs, hogyan értessem meg velük, hogy megbízhatnak bennem. Hogyan értessem meg velük, hogy jól akarok nekik, és meg akarom menteni őket?! Bárcsak néhány percre én is madár lehetnék, akkor megértenének engem, és biztos helyre tudnám vezetni őket!

Ebben a pillanatban elkezdett zúgni a templom harangja.

Némán állt egy ideig, hallgatva a harang zúgását, amely a karácsonyi jó hírt adta tudtul. Akkor ott, a hóban, térdre esett.

– Most már értem – suttogta –, most már látom, miért kellett ezt tenned.

(Részlet Louis Cassels: *Most már értem, most már tudom* c. novellájából)

SZÁZ ÉVE ÖNÁLLÓSULT GYÜLEKEZETÜNK 1916–2016

„Múltunk megismerése
segítsen bennünket
jövőnk formálásában.”

Gyülekezetünk Isten kegyelméből négy év múlva ünnepelheti fennállásának háromszázadik évfordulóját. Ebben a három évszázadban jócskán volt fejlődés, virágzás, de pusztulás is településünk, s benne gyülekezetünk történelmében. Hiszen a krónika 1720-ban 42 lutheránus háztartást jegyzett fel, és az 1721-es kanonika vizitáció az evangélikusok templomát is említette, de sajnos az 1740-es pestisjárvány elpusztította a települést és gyülekezetet egyaránt, s közel ötven év telt el, amíg a település újra éledt.

1787-ben Csömör evangélikusai önállóságukat elveszítve Cinkota evangélikus gyülekezetének „gondozottjai” lettek, gyülekezetünk úgynevezett leányegyházzá (filia) vált.

Ebben az időben Cinkotán több mint 600 evangélikus élt, és Fóttól Nagytarcsáig, Rákoskeresztúrig, Rákospalotáig, Szentmihályig és Csömörig az egész környék evangélikusságát a cinkotai lelkész gondozta.

Évi hat alkalommal tartott a lelkész a leányegyházak gyülekezeteiben istentiszteletet, a többi vasárnapon levita-tanítók végezték a szolgálatot. A cinkotai templomban viszont külön padok álltak a leányegyházak híveinek rendelkezésére, melyeket a gyalog vagy szekéren érkező hívők meg is töltöttek.

1799-ben elkezdtek építeni a Deák téri templomot

és megszerveződött a pesti egyház. Majd megépült a rákoskeresztúri templom, és az ottani evangélikus közösség 1809-től önálló gyülekezet lett. A csomádi gyülekezet létrejöttével Fótt is elszakadt Cinkotától. A rákospalotai filia 1871-ben szakadt el az anyagyülekezettől.

1871-től 1910-ig egy szigorú erkölcsű, nagyszerű lelképásztor, *Jezsovcics Pál* lett Cinkota lelkésze. Lelkészkedésének idejére esett templomunk építése 1873-ban. A feljegyzések szerint Jezsovcics lelkész lan- kadatlan buzgalommal naponta átsétált Cinkotáról Csömörré az épülő templomunkat megnézni.

Jezsovcics Pál lelkészsége alatt, 1889-ben vásárolta meg a csömöri gyülekezet a templom három harangját, majd 1903-ban a kéttantermes iskola épületét, és 1911-ben a lelkészlakást, amelyet 1913-ban továbbépítettek.

Érdeklődésként említhetjük meg, hogy 1900-ban Jezsovcics Pál lelkész a híveknél Cinkotán 299 Bibliát és 642 énekeskönyvet, Csömörön 75 Bibliát és 274 énekeskönyvet, Nagytarcsán pedig 48 Bibliát és 57 Újszövetséget, valamint sok helyen postillát (prédikációs kötet), bibliai történeteket és imakönyveket talált. A konfirmandusokat Bibliával ajándékozták meg.

A templom építésével és a paplak megvásárlásával, valamint továbbépítésével Jezsovcics Pál mintegy előkészítette a csömöri evangélikus anyagyülekezet megalakulását. Nagy hálával gondolunk rá, hiszen gondoskodásával és munkálkodásával eredményesen 1914-ben az egyházmegyei közgyűlés kimond-

ta a régen várt döntést, melynek alapján több mint 170 év után a Csömöri Ágostai Hitvallású Evangélikus Gyülekezet újra anyaegyházközség lehetett. Az önállósulás az 1915–1916. év fordulóján történt meg.

Ez az a történelmi idő, amikor már túl vagyunk az első világháború kitörése okán tartott szarajevói pisztolylövésen és katonáink az Osztrák-Magyar Monarchia zászlai alatt ontják véréket a keleti fronton. A cinkotai evangélikus egyházközség jegyzőkönyvi bejegyzése 1915. április 18-án így tanúskodik erről az időről:

„A lelkész a hadbavonulóknak több ízben szolgáltatta ki az Úrnak szent vacsoráját nemcsak az anyaegyházban, hanem a filiákban is, s a katonák részére külön istentiszteletet tartott.”

Majd a későbbiekben: „1915. október 1. és 1916. Bőjt 1. vasárnapja között az esti órákban keddi, csütörtöki, szombati napokon magyar és tót nyelven az egybegyűlteknek hadaink győzelméért és a béke helyreállításáért tartott könyörgéseket.”

Önállósulásunk évében Jezsovcics Pál már nyugalmra vonult lelkészként végezte ezeket a szolgálatokat. Utódjául *Blatniczky Pál* zólyomi lelkészt, teológiai tanárt hívta meg a cinkotai gyülekezet, aki a pozsonyi Teológiai Akadémián végzett, és felesége *Jezsovcics Lidia* lett.

Az 1916-ban önállósult gyülekezetünk lelkészének *Jeszenszky Gyula* csövári lelkészt hívták meg, felügyelő pedig *Mikszáth Kálmán*, a nagynevű író fia lett. Gyülekezetünk lélekszáma ebben az időben is hasonló lehetett a jelenlegihez, hiszen a cinkotai gyülekezeti jegyzőkönyv szerint: „Az 1915–16-ban önállósodott csömöri evangélikus gyülekezet elszakadásával a cinkotai egyházközség gyülekezeti lélekszáma ezerrel csökkent.”

A cinkotai anyakönyvben az utolsó csömöri ille-

tőségű bejegyzés *Lesták Anna* keresztelése, akinek szülei: *Lesták István* és *Greguss Katalin* csömöri, Erzsébet utcai lakosok. *Lesták Anna* Csömörön született 1915. december 16-án, és a keresztség szentségében részesült 1915. december 19-én, azaz háromnaposan...

Az 1916-tól immár Csömörön vezetett anyakönyvben az első bejegyzés *Lassan Katalin* keresztelője, aki Csömörön született 1916. január 11-én és 1916. január 15-én keresztelték. Szülei *Lassan István* és *Gubek Erzsébet* Petőfi utcai lakosok.

Anyakönyvünk első esküvői bejegyzése pedig 1916. április 11-én történt *Michel Mihály* 27 éves evangélikus vőlegény és *Bagyánszki Mária* 23 éves evangélikus menyasszony egybekeléséről.

A környékbeli gyülekezetek Cinkotától való önállósulásának sora Csömör után még folytatódott Rákosszentmihályra, majd 1935-ben Nagytarcsára.

1916–2016. Száz év! Egy évszázadnyi ajándék gyülekezetünk számára a Gondviselő Isten kezéből. A fennmaradás, megmaradás isteni ajándéka, több generációt átívelő láthatatlan csatorna, amely összeköt bennünket nemzedékről nemzedékre.

„Az Úr kegyelmének jeleiről emlékezem, mindarról, amit az Úr cselekedett velünk. Mert ezt mondta: Bizony az én népem ők, fiaim, akik nem lesznek hűtlenek. Felkarolta és hordozta népét a régi idők óta napról napra.” (Ézs 63,7–9)

SOLYMÁR PÉTERNÉ

A cikk megírásához felhasznált irodalom: *Solymár Péter: A csömöri evangélikus gyülekezet története és Cinkota és az evangélikus egyházközség története* (Budapest, 2004.) Köszönet *Vető István* cinkotai lelkész úrnak, aki lehetővé tette, hogy beletekinthessek a cinkotai jegyzőkönyvekbe.

LUTHER-SOROZAT A GYÜLEKEZETI HÁZBAN

- Luther Isten akaratáról a mindennapokban • 2016. január 09.
- Luther bűnről és kegyelemről • 2016. január 30.
- Luther a Bibliáról • 2016. február 20.
- Luther az egyházi összetartozásról • 2016. március 12.
- Luther és a család • 2016. április 02.
- Luther a tanulásról és az iskoláról • 2016. április 23.
- Luther a felettes hatalmakról • 2016. május 14.
- Luther az imádság és az ének erejéről • 2016. június 04.

Az alkalmakat szombatonként 18.00 és 20.00 óra között tartjuk.
Mindenkit szeretettel hívunk és várunk.

BEMUTATKOZIK A SEGÉDLELKÉSZÜNK

Kulcsár Márton vagyok, a csömöri evangélikus gyülekezet segédlelkésze 2015 szeptemberétől. Hosszú út vezetett idáig, fizikai és lelki értelemben egyaránt.

Nyíregyházán születtem 1982-ben, és ott nőttem fel. Hosszú évek lépései voltak, míg az Úr Debrecenen és Budapesten keresztül Csömörrre hozott. A lelki növekedésem kapcsán is ezt látom. A keresztény értékrend kisgyermek koromtól életem fontos része – jártam hittanra a 80-as évek második felétől, mikor még nem volt illő, majd konfirmáltam 1996-ban. Megtanultam a kereszténység alapjait, de hiányérzetem volt. Mert vallottam valamit, csak épp nem hittem benne. Ezért templomba sem jártam, mert nem akartam képmutató lenni.

És közben vágytam az Úr közelségére. „Milyen jó dolga volt az apostoloknak, hiszen látták Jézust, látták a csodáit, hallották erővel tanítani. De én közel két évezred távlatából hogyan higgyek benne?” – gondoltam. Nem volt könnyű idő ez a számomra, mert nagyon békétlen gyerek voltam. De tíz éven át imádkoztam így: „*Uram, ha létezel, adj valami jelet, mert én nem tudok hinni benned.*” Végül 2005-ben egy baleset kapcsán megéreztem a szeretet igazi erejét, amely nem vár viszonzást, csak adni akar. Ezzel minden megváltozott. 23 éves voltam akkor,

és a nyírtelki evangélikus gyülekezetben találtam lelki otthonra.

Nem akartam lelkész lenni, történésznek készültem, szinte a diploma kapujában kaptam elhívást az az Úrtól a teológiára 2006 őszén. Ez nagy bizalomtanulási folyamat volt számomra. Kevésnek éreztem magam a lelki szolgálathoz. Az Úr azonban soha nem hagyott el. Minden nap, minden vizsgán, minden nehéz pillanatban, minden átélt csodában azt láttam, hogy velem van. Aztán a maglódi hatodév és a cinkotai átmenet után *Fabiny* püspök úr ide helyezett. Hálás vagyok érte.

Jelenleg feleségemmel, *Jankával* Cinkotán élünk, akit 2005-ben ismertem meg a nyírtelki evangélikus ifjúságban. Két év intenzív levelezés után 2008-ban indultunk el közös utunkra, majd 2011-ben összeházasodtunk. A család mindig fontos volt számomra, segítő és megtartó erőt jelent. Ez az adventi-karácsonyi időszakban is így van. Ketten készülünk rá, hogy Krisztus érkezését ünnepezzük, mikor esténként közösen éneklünk a koszorú mellett. A karácsony akkor lesz teljes, ha Jézus is jelen van, ha Ő tölt be minket végtelen szeretetével. Így lehet igazán megérteni azt a csodát, amit a születése jelent az emberiség számára. Jó, hogy együtt készülhetünk erre.

BEMUTATKOZIK A HATODÉVESÜNK

Bemutakozás. Őrzök egy képet a számítógépen. Semmi különös, augusztus 19-én készült, 15.47-kor. A képen egy kólásüveg látható, amit a HÉV-végállomásnál lévő szűkös kisboltban vettem. A háttérben pedig a HÉV állomás „Csömör” táblája olvasható.

Egy érzést akartam rögzíteni, hogy amikor hosszú évek múlva – ki tudja, hol – visszanezém, eszembe jusson: ez volt az első alkalom, amikor Csömörrre értem, mint hatodéves. Sétáltam a lelkészi hivatal felé, egyik kezemben kóla, másikban esernyő, a fejemben pedig egy kérdés: hogyan fogok majd a gyülekezetnek bemutatkozni? Annyi ötletem volt!

Először a következő jutott eszembe: „Szeretettel köszöntöm a Testvéreket! Hajdуч-Szmola Patrik vagyok, Budapestről érkeztem, és ez lesz az új otthonom egy évig. Köszönöm, hogy befogadnak.” Viccesen hozzá is teszem majd: „Luther-kabát nélkül egy tapodtat sem mozdulok!” De vigyázni kell a hangsúlyra, hogy ne bárdolatlan, hanem kedvesen vicces legyen. Ez így szép lesz, udvarias – gondoltam, miközben már a HÉV-sínek alatt mentem át a templom felé.

Aztán miként fogok bemutatkozni az általános iskolában a tanítványaimnak? Kétségkívül nekik másképp kell. Az iskolában eleinte Patriknak indultam. Egy óra múlva már *Patrik bácsi* lettem. Maradhat? Maradhat (teljesen, mint a felvágottas pultnál a boltban). Örültem ennek is. Azt mondták az egyetemen, hogy ezt így is kell. Jó, akkor így lesz. Itt Patrik bácsi, ott lelkészjelölt, amott tisztelendő úr. Szokni kell.

Ha visszagondolok arra az időre, hogy hányszor mutatkoztam be, megszedülök. Hajdуч-Szmola Patrik vagyok. Ez minden bemutatkozásom állandó eleme – mint a liturgiában például az invokáció.

Aztán el szoktam mondani, hogy eredetileg Békés megyéből származom, és igazi tót gyökereim vannak. Amikor elmesélem, hogy a nagyszüleim is tótul beszéltek, ha nem akarták, hogy értsük, mosolyt is tudok az arcokra csalni. Mindig elmondom, hogy négyéves korom óta zenélek, mindig zenész akartam lenni. Békéscsabán végeztem konzervatóriumot gordonka szakon, és Szegeden – ahol születtem – tanultam zeneszerzést. Pestre költöztünk az érettségim után, és a Bartók Béla Konzervatóriumban kezdtem el tanulni zeneszerzést. Zeneszerzőként végeztem itt, és az itteni évek alatt érlelődött meg bennem a lelkészi pályára való elhívás. A zene a második helyre került az életemben, jóllehet még mindig aktívan zenélek, bár jóval kevesebbet.

Még hozzá szoktam tenni, hogy egyetemi tanulmányaimat a teológián és a Kelet-Finnországi Egyetem Filozófiai Fakultásán végeztem. A teológia jó hely, itt ismertem meg a menyasszonyomat, *Barbarát* is.

Szóval ezekkel a mondatokkal szoktam bemutatkozni. És hogy én hány bemutatkozást hallottam Csömörrön... ez elképesztő. Négy embert ismertem szeptember elején, a hónap végére ez a szám több százra rúgott.

Akkoriban döbbsentem rá, hogy nagyon szeretek emberekkel megismerkedni. Ahogy állok a szószéken, látom a testvérek arcát, amelyekhez időközben odakerültek nevek is, a nevek mellé életek, kalandok, sztorik. Egyre több és több történet.

A csömöri templom sem egy templom már a sok közül, hanem az otthonom, aminek tudom a nevét (még a GoogleMaps is tudja, így találtam ide először). Tudom a gyülekezet múltját, jövőjét. Ismerem az iskolatető statikai állapotát, és a villámhárító tervét is: ezekben *Johann Gyula* lelkész úr az M0-son autózva avatott be.

Egyre több mindent, egyre többeket, egyre jobban ismerek meg. És ahogyan ezt vasárnapról vasárnapra megélem, minden „Erős vár a mi Istenünkben” erősebben érzem azt, hogy semmi kétség: itthon vagyok. Luther-kabátra fel!

HAJDUCH-SZMOLA PATRIK

„A NAPOT MINDEN REGGEL IMÁDKOZÁSSAL KEZDTÜK”

NYOLC ÉVTIZEDES KONFIRMANDUSJUBILEUM

„Hálát adok Istennek, az én Teremtőmnek, hogy engem a keresztség által gyermekévé fogadott. Hiszem, hogy Jézus Krisztus az én Uram és Megváltóm, aki nekem is bűnbocsánatot szerzett a kereszten. Vallom az evangélikus keresztény egyház tiszta és igaz tanítását, és hozzá hűséggel ragaszkodom. Kérem a Szentlélek világosságát és erejét, hogy a bűn ellen harcoljak, a szeretetben növekedjek, és a hitben megálljak mindhalálig. Ámen.” Olvasóink közül is bizonyára sokan emlékeznek még a konfirmációjukkor elmondott hitvallásra. *Svirzsovcis Istvánné Dudás Erzsébet és Bagyánszki Mihály* személyében a csömöri gyülekezet két olyan, több mint kilencvenhárom éves tagjával beszélgettem, akik nyolcvan, illetve nyolcvanegy évvel ezelőtt élhettek először a bűnbocsánat kegyelmével.

Bagyánszki Mihály: Én 1921 márciusában születtem, és 1934-ben konfirmáltam. Heten voltunk fiúk, és huszonnégy lány volt a csoportban abban az évben.

Svirzsovcis Istvánné: A mi évfolyamunkban pedig több volt a fiú – ők tizenheten voltak, mi, lányok nyolcan. *Galát György* tisztelendő úr volt a lelkészünk, akit nagyon szerettünk.

– Egy fekete-fehér fotót tartok a kezemben. Fehér ruhás, főleg népviseletbe öltözött lányokat, illetve ünneplőbe öltözött fiúkat látunk a csoportképen egy lelkész és egy öltönyös úriember társaságában. A fénykép hátulján pe-

dig gyöngybetűkkel ez olvasható: „Emlék, *Dudás Eruska, Csömör, 1935. év május 30-án.*” Milyen ünnepre esett ez a konfirmáció?

S. I.: Abban az időben mindig áldozócsütörtökön, azaz mennybemenetel napján volt. A tiszteletes úr mellett a képen *Klaudinyi Lajos* tanító ül. Egy istentiszteleten belül volt a vizsga és az úrvacsora is. A vizsgán kérdésekre kellett válaszolnunk, ezekre a kátéből készültünk fel, és sokat énekeltünk is.

B. M.: Az első úrvacsoravétel előtt nemcsak a szüleinktől kellett bocsánatot kérnünk, hanem el kellett mennünk a nagyszülőkhöz, keresztszülőkhöz is. Galát tiszteletes úr nagyon szigorú volt, de nagyon szerettük őt, mert nagyon sokat tanultunk tőle.

A konfirmáció után az ifjúsági bibliakörbe jártunk. Az ő vezetésével működött egy ötvenfős kórusunk, és sokat hívtak minket a környező gyülekezetekbe is énekelni. Emlékszem, hogy lovas kocsikkal mentünk át a cinkotai, a nagytarcsai vagy a rákospalotai templomba.

S. I.: Ebben a bibliakörben színdarabokat is betanultunk, majd előadtuk őket. Én a konfirmáció után *templomlány* is voltam. Így hívták azokat a lányokat, akik a templomot takarították. Hatan voltunk, és hármasával kéthetente szombatoként kerültünk sorra. Csak hajadonok lehettek templomlányok; amikor én férjhez mentem, a húgom állt be helyettem.

– *Miska bácsi* évtizedeken keresztül volt a gyülekezet pénztárosa. Jól gondolom, hogy mindannyiuknak egy életre szóló lelki útavalót adtak a hittanórai, vasárnapi iskolai, konfirmációi, majd ifjúsági bibliakörös alkalmak?

S. I.: Mi még evangélikus iskolába jártunk. A napot minden reggel imádkozással kezdtük – felállva elmondtuk a *Miatyánkot* –, és délben, amikor hazamentünk, imádsággal zártuk a tanulást. Ötödikben és hatodikban *Klaudinyi Lajos* volt a tanítónk. Volt egy kis harmóniuma, és az evangélikus énekeskönyvből tanította az énekeket.

– *Melyik volt Erka néni kedvenc éneke?*

S. I.: Mindegyik!

– *Mindkettőjüknek igen érdekes foglalkozása volt, amíg még aktívan dolgoztak. Mesélnének röviden erről is?*

B. M.: Én kovács voltam. Későbbi apósomnak kovácsműhelye volt, nála voltam inas két évig. Így ismertem meg a feleségemet. Aztán a nősülésem után én is ott dolgoztam; főleg én patkoltam a falu lovait.

– *Amennyire én tudom, nem csak a lovakat...*

Az egyik kedves történet szerint egyszer az egyik utcájabelinek begipszelték a lábát; még a régi, fémsarkas fehér gipsz volt ez. Ám ez sem tartotta őt vissza a sok munkától, így a fémsarok elkopott. Elment hát a kovácshoz, hogy „patkolja” meg. Az akció közben azonban meggyulladt a gipsz, a tulajdonos ijedtében pedig bedugta a lábát a hideg vizes vödörbe... Amikor később a kezelőorvos megtudta, mi történt, és miért néz ki a gipsz úgy, ahogy, szörnyülködve mondta: „Sok mindent láttam már az életemben, de ilyet még nem!” Emlékszik erre, Miska bácsi?

B. M.: Csak nagyon halványan. Bennem sokkal elevebben maradt meg az, amikor *Staub Elemér* méltóságos úrnak a bakancsát patkoltam meg. Ő nemcsak helyettes államtitkár volt, hanem sok országos mezőgazdász-szövetségnek az elnöke is. Vicces ember volt, úgy jött hozzám a kérésével, hogy azt kérdezte: „Mester úr, patkolt már ilyen szamarat?” „Nem, de majd most fogok” – válaszoltam neki. Amikor elkészültem a sarkalással – patkó alakú sarkot kellett csinálnom –, viccesen megdicsértem őt: „Méltóságos úr, az a jó, hogy nem rúgott.” Nagyot nevtünk ezen.

S. I.: Én húszéves koromtól nyugdíjba menetelemig üvegcsiszoló és tükörkészítő üzemben dolgoztam. A tükrök foncsorozása volt a feladat, azaz a méretre szabott és megcsiszolt üvegek hátoldalát higanyöt-vözettel vontam be. Nagyon veszélyes munka volt, hiszen mérgező vegyi anyagokkal dolgoztunk. Egész nap védőszemüvegben, gumicsizmában, hosszú gumiköpenyben, gumikesztyűben voltunk. Még ma is van egy-két ott készült tüköröm.

– *Erka néni is, Miska bácsi is mind a mai napig hűséges templomjáró – nemegyszer gyalog mennek az istentiszteletre. Az idei csömöri konfirmációkor újra odatérdelhettek az oltár elé mint jubilénsok, nyolcvan éve konfirmáltak. Hogy tekintenek vissza az eltelt évtizedekre?*

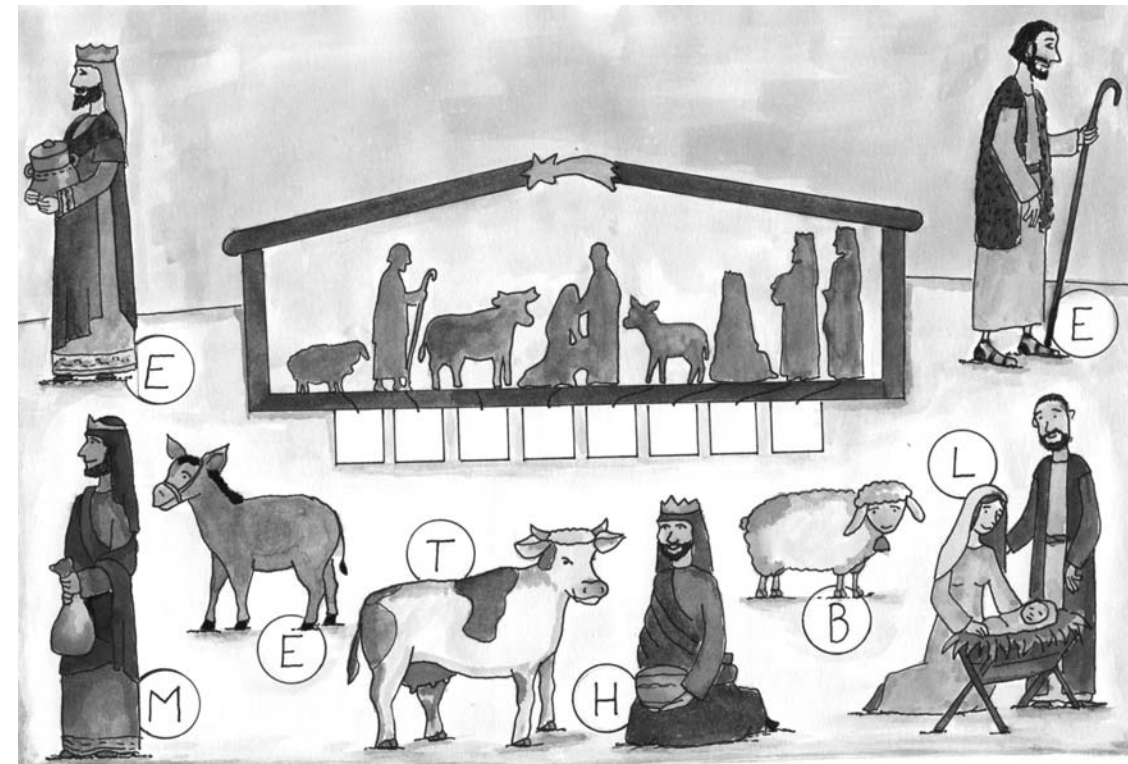
S. I.: Nagyon sok minden átmentünk az életben, de a Jóisten kegyelméből még mindig itt vagyunk.

BODA ZSUZSA

(Az interjú megjelent az *Evangélikus Élet* országos hetilap 2015. május 24-ei számában.)

GYEREKSAROK

A karácsonyi történet szereplőit láthatjátok ebben a különleges árnyjátékszínházban. Írjátok be az alakok betűit az árnyképük alatti négyzetbe! Ha jól oldjátok meg a feladatot, egy szót olvashattok össze. Mi köze van ennek Jézus születéséhez?

RAJZ: JENES KATALIN

GYÜLEKEZETI KRÓNIKA

VISSZATEKINTÉS A 2015. ÉV GYÜLEKEZETI ESEMÉNYEIRE

2014. DECEMBER

A karácsonyi ünnepek elmúltával, december 27-én múzeumi látogatásra indultunk. Először a Kossuth tér nevezetes épületeit tekintettük meg kívülről, majd a Néprajzi Múzeumban megnéztük a 21. Betlehemi jászolkiállítást. Végül vezetéssel a csodálatos Parlamentben is jártunk. Köszönet *Boda Zsuzsának* a szervezésért.

A PARLAMENTBEN A PARLAMENT MAKETTJE MÖGÖTT

JANUÁR

Vízkereszt ünnepe egyben a misszió ünnepe is, éppen ezért egyházunk külmissziói egyesületének (EKME) képviselői a január 6-hoz legközelebbi vasárnap külmissziói napot tartottak Csömörön. A január 4-ei istentiszteleten *B. Pintér Márta*, az egyesület lelkészi vezetője szolgált igehirdetéssel, míg a délutáni szeretetvendégségen *dr. Bálint Zoltán* vízmérnök és felesége, *dr. Bálintné Kis Beáta* tartott vetített képes előadást eddigi missziói szolgálataikról. Nagy sikert aratott, mikor gyülekezeti tagjaink afrikai ruhákban vonultak be, egy különleges „ruha-bemutató” keretein belül.

Január 17-én, egy hideg, szomorú januári szombat délutánon búcsút vettünk hűsége gyülekezeti tagunktól, volt presbiterünkötől, *Baranyay Kálmántól*.

Január 19–23-ig tartottuk idén az ökumenikus imahetet Csömörön. Az igehirdetőink, *Esztergály Előd* református, *Eszes Zoltán* baptista, *Görbe József* római katolikus, *Johann Gyula* evangélikus lelkészek voltak. A szerdai napon a katolikus templomban *Pápai Attila* lelkészjelöltünk prédikált.

20-án és 27-én Boda Zsuzsa szervezésében hitok-

AZ EKME-NAP RUHABEMUTATÓJA

tatóink két alkalomból álló továbbképzésen vehettek részt egyházmegyénk evangélikus és református hitoktatóival együtt a budapesti Szépművészeti Múzeumban. Az első alkalom témája a nagyhét és húsvét ünnepköre volt, a második pedig A reformáció hatása a művészetekre címet viselte.

FEBRUÁR

A gyülekezet történetében idén immár 65. alkalommal tartottuk meg a farsangi imahetet. 2017-ben ünnepeljük a reformáció kezdetének 500. évfordulóját, ezért egyházunk a 2015-ös esztendőt a *Reformáció és az oktatás* évének nyilvánította. Ennek jegyében hívtuk idei vendéglóadóinkat. A kezdő napon, vasárnap *Darvas Anikó* rákoskeresztúri iskolalelkész szolgált igehirdetéssel, bár a hetet *Papp Ábris*, Csömörön élő evangélikus művész kiállítás-megnyitójával kezdtük. Örömmel fedeztük fel képein népviseletes gyülekezeti tagjainkat is. Hétfőn *dr. Orosz Gábor Viktor*, az Evangélikus Hittudományi Egyetem tanára volt meghívott vendégünk, aki sajnálatos módon lebetegedett, de előadását elküldte. Kedden *dr. Hafenscher Károly*, az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ igazgató-lelkésze hozott igei útravalót. Szerdán egy régi kedves ismerős jött ismét közénk: *Bódi Emese*, az Evangélikus Hittudományi Egyetem latinművészettörténet szakos tanára. Csütörtökön hatodévesünk, *Pápai Attila* tartott áhítattal egybekötött előadást, míg pénteken egyik korábbi hatodévesünk,

Győri Gábor Dávid pestszentlőrinci iskolalelkész látogatott el hozzánk. Szombat este *Albert Gábor* gödöllői lelkész mondta el igei gondolatait. A hét lezárásaként, a vasárnap délelőtti istentiszteleten *Zászkaliczky Pál* nyugalmazott lelkész szolgált igehirdetéssel. Köszönjük a sok segítséget az előkészületekben, és a sok finom süteményt.

28-án gyülekezetünkben 23-an mentünk korábbi hatodévesünk, *Domokos Tibor* lelkésziktatására. A fanciesli alkalmon az egyházkerület püspöke felszentelte az új parókiát is.

FARSANGI IMAHÉT – PAPP ÁBRIS KIÁLLÍTÁSMEGNYITÓJA

MÁRCIUS

Március folyamán a gyülekezeti csoportjaink a jól megszokott rendben tartották alkalmukat. Fontos volt az ifisek találkozása az idej teológus passióra készülő teológus csoporttal 20-án, és másnap az ifis-konfirmandus teadélután.

Stabilizálódtak a családi istentiszteletek, különösen is emlékezetes marad a 29-i vasárnap. A nagyhét kezdetén, virágvasárnap reggel családi istentiszteletet tartottunk a templomban. *Solymár Márta* néni vezetésével a 3. osztályos hittanosok és a Vasárnapi Iskola nagycsoportja felelevenítette számunkra a nagyheti eseményeket. A fél 11-es, délelőtti istentiszteleten a szokásos passióolvasásra került sor.

VIRÁGVASÁRNAPI CSALÁDI ISTENTISZTELET

ÁPRILIS

A böjti időszak csendes, Istenkereső időszakának mély, intenzív időszaka volt a nagyhét, az istentiszteletek és a passióolvasások.

Nagyhét szerdáján a MEVISZ Bárka szakcsoportja szervezésében mozgássérültek és segítők mutatták be passió-játékukat tele templom előtt. Az alkalom mindannyiunkat elcsendesített és figyelmünket nagypéntek felé fordította.

Az idej húsvétvasárnap a Vasárnapi Iskolában néhány festmény segítségével elevenítettük fel a jó hírt: Jézus feltámadt! Ezek a képek nemcsak azt néztük meg, a festők szerint milyen nagy fény vehette körül a hívívő angyalt, hanem, azt is, hogy hogyan nézhetett ki az üres sziklás. Ezek után mindenki elkészíthette a maga változatát – hűtőmágnés formájában. Az istentiszteleten, az igehirdetés után ez alkalommal is szolgált a gyülekezet kórusa.

Április 15-én utolsó útjára kísértük gondnokunkat, *Krekács Pált*. Isten áldja meg az ő emlékezetét!

A konfirmandusokkal a hónap utolsó hétvégéjén Fóton készültünk a konfirmációra. Nagy öröm volt látni a konfirmandusok és a segítő ifisek együttműködését.

Az idej tavasz utolsó előtti családi istentiszteletére került sor április 26-án. „Annyi mindent hordozunk a világon” csendült fel a jól ismert ifis ének. De nemcsak énekeltük ezt, hanem a konfirmandus csapat jóvoltából „láthattuk” is a szöveget, ugyanis ők pantomimjáték segítségével elevenítették meg a verssorokat. Az ének által elindított gondolatokat *Pápai Attila* hatodévesünk prédikációja egészítette ki.

MÁJUS

Május 3-án és 10-én volt gyülekezetünkben a konfirmandus vizsga és úrvacsorai istentisztelet. Tizenhárom konfirmandus testvérünk élhetettében először az úrvacsora szentségével. A szép ünnepen megáldottuk a 10, 25, 50, 60 és 80 éve templomunkban konfirmáltakat is. Köszönjük a szervezést *dr. Ákoshegyiné Krizsán Anna* testvérünknek.

Május 10-én gyülekezeti kórusunk látta vendégül az egyházmegyei kórustalálkozóra érkező énekkarokat. A találkozón tizenhárom másik kórusal – ami kb. 270 énekest jelent – énekeltünk együtt. Öröm volt a rézfúvós együttes kíséretével együtt énekelni, *Mekis Ádám* esperes úr *Bachról* szóló előadását hallgatni. Köszönjük a kórustagok sok-sok segítségét.

16-án gyülekezetünk egy csoportjával a debreceni kerületi missziói napon jártunk.

17-én délután egyházzenei áhítatot tartottunk *Kocsis Krisztina* (kántorunk) és *Remenár Tamás* közreműködésével.

31-én volt *Pápai Attila* hatodévesünk vizsga-istentisztelete. A vizsgabizottságot *Gáncs Péter* püspök úr és *dr. Orosz Gábor Viktor* teológiai tanár alkották. Együtt örültünk Attilával.

JÚNIUS

Június 13-án különleges alkalomra gyülekezett közösségünk apraja-nagyja: korábbi hatodévesünket, *Seben Glóriát* lelkésszé szentelte *Gáncs Péter* püspök úr. A liturgiában *dr. Varga Gyöngyi* teológiai tanár és *Eszlényi Ákos* ősgárd-legéndi lelkész segédkezett. *Glória* a lelkézi szolgálatát a mezőberényi evangélikus gimnáziumban kezdte meg. Isten áldja meg életét és szolgálatát! Köszönjük a szeretetvendégség szervezését és lebonyolítást kedves asszonytestvéreinknek.

ÖKUMENIKUS TANÉVZÁRÓ ISTENTISZTELET A BULGÁRKERTBEN

14-én az idei gyülekezeti napunkon a délelőtti istentisztelet és a közös ebéd után *dr. Kertész Botond* történész előadását hallgattunk meg a 19. századi háromnemzetiségű evangélikus egyházzól. Köszönjük a nap szervezését és lebonyolítását az öregifinek! A nap végén részt vettünk a Bulgárkert árnyas fái alatt a csömöri keresztyén felekezetek diákjai, szülei, hitoktatói és pedagógusai számára rendezett ökumenikus tanévzáró istentiszteletén.

20-án, a csömöri bringás napok keretében, „bringás istentiszteletet” tartottunk a templomkertben. *Krámer György* lelkész-országos irodaigazgató szolgált igehirdetéssel.

A hónapot végigkísérte a sok program mellett az egyre intenzívebb készülődés finn testvéreink foga-

KERTI PARTI A FINNEKEL A GYÜLEKEZETI HÁZ UDVARÁN

dására, hiszen június 30. és július 7. között vendégül láthattuk loviisai testvérgyülekezetünk 24 fős csoportját. Lehetetlen felsorolni a sok szép közös alkalmat, emléket, amit ismét együtt átélhettünk, a sok-sok segítséget, amit kaptunk a vendéglátáshoz, a programokhoz. Nagyon köszönjük mindenki segítségét, külön is *Solymár Eszter* szervező és minden programot végigvezető, kísérő profi munkáját, elkötelezett jelenlétét.

JÚLIUS

Július 7–10. között ismét szép napokat tölthettünk a tolna megyei Keszőhidegkúton, az idei vasis táborunkban. Köszönjük a sok segítséget *Leának*, *Halász Andinak* és *Pápai Attilának*, az ifiseknek, *Tóth Ilonkának*, *Kavecsánszki Magdinak* és *Kecskésné Aradi Évának*!

Július 27. és augusztus 1. között ismét Nagyvelegen tartottuk az ifjúsági táborunkat. Szép, tartalmas, léleképítő és erősítő napokat tölthettünk együtt a fiatalokkal.

AZ IFIS TÁBOR CSOPORTKÉPE

AUGUSZTUS

Augusztus 1-jén, *Pápai Attila* meghívására, idén már másodszor voltunk hivatalosak lelkézszentelésre. Egy busznyai csoporttal utaztunk Orosházára, és együtt örültünk volt hatodévesünkkel. Attila lelkézi szolgálatát a nagyszénási gyülekezetben kezdte meg. Isten áldja meg őt és szolgálatát!

2-án volt *Kulcsár Márton* ordinációja Nyírtelken *dr. Fabiny Tamás* püspök úr szolgálatával. *Márton* a püspök úr a gyülekezetünkbe helyezte beosztott lelkézi státuszba, feladata főként a kistarcsai kórház és a kistarcsai gyülekezet felé irányul, illetve segít a hitoktatásban is. Isten áldja meg szolgálatát közöttünk!

Augusztus 20-án délelőtt 10 órától várta közös ökumenikus imaórára a híveket a helyi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat a Szlovák házba. Az imaalkalmon a római katolikus, a református és az evangélikus gyülekezetek vezetői szolgáltak rövid igehirdetésekkel, és ismét *Takács László* emlékei, történetei tették személyessé az alkalmat.

SZEPTEMBERI PILLANATKÉP A VASI KISCOPORTJÁBAN

SZEPTEMBER

Szeptember második vasárnapján, 13-án, tanévnyitó, családi istentiszteletet tartottunk a templomban. Az úrvacsorai alkalmon *Hajduch-Szmola Patrik* „új” hatodévesünk prédikált, a liturgiában pedig *Johann Gyula*, valamint a vasárnapi iskolások vettek részt. Az énekeket ifjúságunk zenészei kísérték hangszeren. Isten áldását kívánjuk *Patrik* jelenlétére közöttünk!

Az idei piliscsabai gyülekezeti hétvégénket, szeptember 19–20-ig tartottuk. Különböző korosztályok vettek részt a közös és időnként párhuzamosan futó alkalmakon. Családok, szülők gyerekekkel, nagy-

szülők unokákkal. Kórus, ifi, néhány konfirmandus, bibliakörösök, öregifisek. Megismerkedtünk *Patrikkal*, megnéztük *Karancsi Rudolf* menekültekről készült képeit és csoportokban beszélgettünk arról, hogy milyen hatással van ránk ez a helyzet. Többen hordozzuk a beszélgetések emlékét a mai napig is. Másnap részt vettünk a piliscsabai gyülekezet 10 éves hálaadó istentiszteletén. Igazán tartalmas napokat töltöttünk ismét a szép konferenciaházban.

Szeptember folyamán megkezdődött az új munkaév gyülekezetünkben. A vasárnapi iskola, az ifi és a biblióra kivételével (amelyek egész évben folyamatosan tartják alkalmaikat) újra indultak gyülekezeti csoportjaink.

OKTÓBER

Október 10-én többen részt vettünk az országos evangélizáción a Deák téren.

25-én, két aratási hálaadó istentiszteleten is hálát adtunk mindazért a sok ajándékért, amelyet idén Teremtőnkől kaptunk.

Elindultak a konfirmációi órák is tizenegy fiatal testvérünkkel. Az alkalmakat – a korábbiakban megszokottól eltérően – kéthetente szombatoként 9–12 óráig tartjuk. Reménységünk, hogy jövőre az ifjúság soraiban köszönhetjük őket.

A nagytarcsai és cinkotai testvéreinkkel közös reformációi istentiszteletünket idén a csömöri templomunkban tartottuk, igehirdetőnk *Vető István* volt, *Wulffné dr. Kinczler Zsuzsanna* cinkotai kántor pedig megtanította nekünk a *Szívből szeretlek Jézusom* kezdetű gyönyörű énekeskönyvi énekünket (362).

18-án az énekkarral szeretetvendégséget tartottunk. A házigazda a kórusvezetőnk, *Csisztu és Johann Gyula* volt.

A reformáció napján, 31-én délelőtt „magunkban”, délután református testvéreinkkel együtt ünnepeltük a reformációt.

A KÓRUS SZERETETVENDÉGSÉGE

NOVEMBER

November 1-jén ismét megtartottuk a temetői istentiszteletet, amelyen együtt énekeltünk, imádkoztunk, emlékeztünk és bátorítottuk egymást élő Istenünk jelenlétében.

14-én tartottuk a Luther-sorozatunk első alkalmát.

15-én szupplikáció volt gyülekezetünkben, Kovács Barbara ötödéves teológus volt az igehirdetőnk. A vasárnap offertóriumát a teológia javára ajánlottuk föl.

Örökélet vasárnapján a főistentiszteleten – hagyományainkhoz híven – ez alkalommal is egy-egy gyertyával emlékeztünk meg az ebben az évben előrement szeretteinkre. Idén huszonegy kis gyertya állt a nagy gyertyatartó gömbön.

29-én, advent első vasárnapján tartottuk a novemberi családi istentiszteletünket. Ezen a vasárnapon mindkét istentiszteleti alkalmon a zenéé volt az egyik főszerep, mivel gyülekezetünk kórusa több kórusművel is szolgált. Ezen a délutánon a kórusral részt vettünk a Német Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett községi adventi gyertyagyújtáson.

DECEMBER

12-én tartjuk a Luther-sorozatunk második alkalmát.

Advent 3. vasárnapján, 13-án a templom alapkövetelének ünnepét tartjuk, ismét felolvasunk a gyülekeztörténeti anyagunkból emlékezve az ősökre. Ezen a vasárnapon tervezzük a kreatív ajándékkészítő foglalkozást a vasárnapi iskolában.

20-án délután kerül sor idén a gyermekek karácsonyi ünnepére és a kakaópartira.

***

Köszönjük a vasárnapi iskola vezetőinek és hittanárainknak, *Solymár Péternének, Boda Zsuzsának,*

Johanné Kertész Leának, Kalináné Gubek Erikának, Bacsóné Palocsán Grétának és Manyikné Vereszkai Katalinnak az év folyamán tanúsított hűséges szolgálatot. Köszönjük Reményi Gábornak az alkalmon a gitárkíséretet. Köszönjük Seben Glória és Pápai Attila hitoktatói és igehirdetői szolgálatát.

Köszönjük Sajó Tamásnak a honlap technikai működésében nyújtott segítséget. Köszönjük Nyilas Imrének, és feleségének, Györgyinek templomunk oltárának virággal való feldíszítésében nyújtott egész éves segítségét.

2015-ben 220 418 forint folyt be az adózók 1%-os felajánlásából a Csömöri Evangélikus Gyülekezet Alapítvány számlaszámára. Köszönjük a felajánlott összeget, amelyet ismét a gyülekezeti táborainkra fordítunk majd.

Szeretettel közöljük a Magyarországi Evangélikus Egyház technikai számát: 0035 és a Csömöri Evangélikus Gyülekezet Alapítvány adószámát: 18665367-1-13. Kérjük, jövőre is támogassa adója 1+1 százalékaival egyházunkat, gyülekezetünket. Köszönünk minden eddigi felajánlást.

A 2015-ös esztendőben gyülekezetünk 500 000 forint támogatást kapott a programjainkra az önkormányzattól. Köszönjük a segítséget.

Presbitériumunk döntése alapján az évi javasolt gyülekezettámogató felajánlás összege felnőtt egyháztagnaként 8000 forint. Kérjük, segítse mindenki sáfárainkat a gyülekezet számára vállalt feladatuk elvégzésében. Köszönjük a felajánlásokat és a sáfárok munkáját.

Köszönjük Urunknak az idej esztendő kihívásait, örömeit, ajándékait.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: JOHANN GYULA

A 2015. ÉV STATISZTIKÁJA 2015. NOVEMBER 15-IG

KERESZTELŐK

„Az Úrrei vagyunk.” (Róm 14,9)

A keresztség szentségében részesült 9 kistestvérünk: Ivanics Christopher Vincent, Erhart Ádám István, Emma van Culemborg, Bóka Hanna Katalin, Nagy Regina, Vereszkai Levente, Illés Gergő, Kovács Gellért Zsombor, Fábri Angelika Luca

KONFIRMÁCIÓ

„Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket.” (Jn 15,16)

Konfirmált 13 fiatal:

Bóday Ábel, Daruka Evelin, Fróna Hanna, Gál Tamara, Gyöngy Leticia, Janda Hajnalka, Kovács Petra, Lukács Ádám, Manyik Balázs, Mészáros Márk, Oláh Boglárka, Török Zoltán, Vereszkai Nóra

HÁZASSÁGKÖTÉSEK

„Új parancsolatot adok néktek, hogy egymást szeresétek: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeresétek egymást.” (Jn 13,34)

Házasságot kötött Isten áldásával 2 pár:

Hangodi Viktor - Nagy Viktória és Baksa Zsolt – Hefinger Bernadett

TEMETÉSEK

„Nincs itt maradandó városunk, hanem az eljövendőt keressük.” (Zsid 13,14)

Elkísértünk az utolsó földi úton 20 testvérünket: Gubek István (64), Bagyánszki Jánosné sz. Morva Anna (99), Sullay Jánosné sz. Petri Margit (89), Baranyay Kálmán (79), Kovács Ferencné sz. Paulovics Terézia (62), Szenográdi Pál Jánosné sz. Koren Erzsébet (82), Krekács Pál (72), Kusnyár Jánosné sz. Polyák Mária (83), ifj. Törös György (42), Bátovszki Mihályné sz. Pitlik Rozália (76), Zipperer Ferencné sz. Várnai Anna (64), Kiss Istvánné sz. Krizsán Anna (82), Michel Jánosné sz. Ördög Anna (89), Bátovszki Pál (47), Gyenes Mihályné sz. Bulai Julianna (78), Kupa Sándor (60), Erdélyi Mihály (77), Dénes Dezsőné sz. Laluska Anna (74), Czifra Jánosné sz. Buriusz Veronika (85), Hursán György (94)

Elhunyt testvéreink átlagéletkora 75 esztendő volt. Bibliai kort nyolcan éltek meg.

Gyülekezetünk életéről az egyházközség honlapjairól tájékozódhat. Szeretettel várjuk az érdeklődőket.

<http://csomor.lutheran.hu>

<https://www.facebook.com/csomor.evangelikus>

A lelkész elérhetőségei:

Johann Gyula: telefon/fax: (06) 28/445-030 vagy (06) 20/824-2074 • e-mail: gyula.johann@lutheran.hu

A KARÁCSONYI ÜNNEPKÖR ALKALMAI

CSÖMÖR

December 13., advent 3. vasárnapja

9 óra: vasárnapi iskola, kreatív ajándékkészítő foglalkozás

10.30: istentisztelet és úrvacsora, templomalapkö-elhelyezési ünnep

18.00: advent esti istentisztelet

December 16., szerda

18.00: advent esti istentisztelet

December 20., advent 4. vasárnapja

9 óra: vasárnapi iskola

10.30: istentisztelet és úrvacsora

16.00: gyermekkarácsony, „kakaóparti”

December 24., csütörtök, szenteste

24.00: éjféli ünnepi istentisztelet

December 25., péntek, karácsony 1. ünnepe

9 óra: vasárnapi iskola

10.30: ünnepi istentisztelet és úrvacsora

December 26., szombat, karácsony 2. ünnepe

10.30: ünnepi istentisztelet és úrvacsora

17.00: felnőtt ifjúsági karácsony

December 27., karácsony utáni vasárnap

9 óra: vasárnapi iskola

10.30: istentisztelet

December 31., csütörtök, óév este

18.00: óév esti istentisztelet

2016. január 1., péntek, újév napja

10.30: újévi ünnepi istentisztelet és úrvacsora

Január 3., az esztendő első vasárnapja

9 óra: vasárnapi iskola

10.30: istentisztelet és úrvacsora

Január 6., szerda, vízkereszt ünnepe

10.30: ünnepi istentisztelet és úrvacsora

KISTARCSA

December 20., advent 4. vasárnapja

9 óra: istentisztelet

December 24., csütörtök, szenteste

17.00: ünnepi istentisztelet

December 25., péntek, karácsony 1. ünnepe

9 óra: ünnepi istentisztelet és úrvacsora

December 26., szombat, karácsony 2. ünnepe

9 óra: ünnepi istentisztelet és úrvacsora

December 27., karácsony utáni vasárnap

9 óra: istentisztelet

December 31., csütörtök, óév este

16.30: óév esti istentisztelet

2015. január 1., péntek, újév napja

9 óra: újévi ünnepi istentisztelet és úrvacsora

Január 3., az esztendő első vasárnapja

9 óra: istentisztelet és úrvacsora

Január 6., szerda, vízkereszt ünnepe

9 óra: ünnepi istentisztelet és úrvacsora